

Universitet och högskolor,
enskilda examensanordnare enligt
sändlista

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Per-Gunnar Rosengren
08-563 088 16
per-gunnar.rosengren@hsv.se
REMISS

2008-09-02
Reg.nr 61-1226-08

Mänskliga rättigheter i högskoleutbildningar

Högskoleverket har fått i uppdrag av regeringen att utreda hur mänskliga rättigheter beaktas i högskoleutbildningar. Uppdraget gavs i Högskoleverkets regleringsbrev för 2008 och ska redovisas den 15 december. Det går tillbaka på regeringens skrivelse 2005/06:95 *En nationell handlingsplan för de mänskliga rättigheterna 2006-09*¹ där ett tjugotal åtgärder inom utbildnings- och kultursektorn för att främja mänskliga rättigheter föreslås. Uppdraget framgår av åtgärd 118 i handlingsplanen. I FN-stadgan och förklaringen om de mänskliga rättigheterna utpekas utbildningsväsendet som en viktig samhällssektor för att utveckla och öka medvetandet om de mänskliga rättigheterna.

Handlingsplanen angav även i åtgärd 119 att regeringen borde föra in krav på kunskaper om mänskliga rättigheter för vissa examensmål för att på så sätt lyfta fram kunskaper om de mänskliga rättigheterna i den högre utbildningen. Av bilaga 1 framgår vilka examensbeskrivningar som anger krav på kunskaper om de mänskliga rättigheterna. Högskoleverket har identifierat 29 examensbeskrivningar där formuleringar om mänskliga rättigheter ingår, de allra flesta finns inom utbildningar som leder till yrken inom hälso- och sjukvården.

För att kunna fullgöra regeringsuppdraget har Högskoleverket beslutat att skicka ut en enkät till universitet och högskolor för att få del av den information som regeringen efterfrågar. Högskoleverket har kommit fram till att det är nödvändigt att skicka ut en enkät för att kunna få det underlag som krävs för att fullgöra uppdraget. Men för att inte i onödan belasta lärosätena med arbete har Högskoleverket gjort ett urval så att inte alla lärosäten - och inte heller alla utbildningar med de efterfrågade examina enligt bilaga 1 - behöver besvara enkäten (de efterfrågade utbildningarna per lärosäte framgår av bilaga 2). Högskoleverket

¹ Skrivelsen finns bl.a. tillgänglig på regeringens hemsida om mänskliga rättigheter,
<http://www.manskligarattigheter.gov.se>

har valt ut utbildningar som ges av universitet, högskolor och enskilda examensordnare och som tillämpar de nya examensmålen. Urvalet speglar också i någon mån vilka lärosäten som har examensrätt för de aktuella utbildningarna.

Nedan finns 11 frågor om hur de mänskliga rättigheterna beaktas i högre utbildning som vi önskar att ni besvarar. Ert svar måste vara Högskoleverket till handa **senast den 15 oktober**.

Frågor:

1. Behandlas frågor om mänskliga rättigheter i utbildningen/-arna?
2. Om ja, framgår detta av kursplaner eller utbildningsplaner? Ge gärna exempel. Om nej, varför inte?
3. Förekommer samarbete om denna utbildning mellan olika institutioner och eller med andra aktörer i samhället?
4. Vad innehåller utbildningen om mänskliga rättigheter?
5. När under utbildningen behandlas frågor om mänskliga rättigheter?
6. Är undervisningen obligatorisk för studenterna?
7. Finns undervisningen om mänskliga rättigheter integrerad i andra moment eller kurser eller ges den separat?
8. Vilken kompetens inom området har de lärare som undervisar i de moment som behandlar mänskliga rättigheter?
9. Vilken litteratur och annat material används i undervisningen (bifoga gärna litteraturlista)?
10. Vilka framtidsperspektiv ser ni när det gäller undervisningen inom området (problem, möjligheter, utmaningar)?
11. Övriga kommentarer

Tack för ert svar!

På Högskoleverkets vägnar

Cecilia Nordling
Avdelningschef

Per Gunnar Rosengren
Utredare

Bilaga I

Examina med krav på kunskaper om mänskliga rättigheter

Examina på grundnivå

- Arbetsterapeutexamen
- Audionomexamen
- Biomedicinsk analytikerexamen
- Dietistexamen
- Folkhögskollärarexamen
- Lärarexamen
- Officerexamen
- Optikerexamen
- Ortopedingenjörexamen
- Receptarieexamen
- Röntgensjuksköterskeexamen
- Sjukgymnastexamen
- Sjuksköterskeexamen
- Studie- och yrkesvägledarexamen
- Socionomexamen
- Tandhygienistexamen

Examina på avancerad nivå

- Apotekarexamen
- Barnmorskexamen
- Juristexamen
- Logopedexamen
- Läkarexamen
- Psykologexamen
- Psykoterapeutexamen
- Sjukhusfysikerexamen
- Specialistsjuksköterskeexamen
- Speciallärarexamen
- Specialpedagogexamen
- Tandläkarexamen

Examina på grundnivå eller avancerad nivå

- Lärarexamen

Utvalda utbildningar per lärosäte

Universitet

Göteborgs universitet; Arbetsterapeutexamen, Dietistexamen, Sjukgymnastexamen, Tandhygienistexamen, Apotekarexamen, Psykoterapeutexamen,

Karlstads universitet; Receptarieexamen, Socionomexamen, Speciallärarexamen, Lärarexamen

Karolinska Institutet; Barnmorskeexamen, Biomedicinska analytikerexamen, Sjuksköterskeexamen, Psykoterapeutexamen

Linköpings universitet; Arbetsterapeutexamen, Folkhögskollärarexamen, Sjukgymnastexamen, Läkarexamen, Specialpedagogexamen

Luleå tekniska universitet; Receptarieexamen, Röntgensjuksköterskeexamen, Sjuksköterskeexamen

Lunds universitet; Audionomexamen, Röntgensjuksköterskeexamen, Socionomexamen, Logopedexamen, Läkarexamen

Mittuniversitetet; Sjuksköterskeexamen, Psykologexamen, Lärarexamen

Stockholms universitet; Socionomexamen, Psykologexamen, Sjukhusfysikerexamen, Speciallärarexamen

Uppsala universitet; Receptarieexamen, Röntgensjuksköterskeexamen, Sjukgymnastexamen, Apotekarexamen, Juristexamen

Umeå universitet; Arbetsterapeutexamen, Receptarieexamen, Röntgensjuksköterskeexamen, Tandhygienistexamen, Juristexamen,

Växjö universitet; Röntgensjuksköterskeexamen, Specialpedagogexamen

Örebro universitet; Audionomexamen, Biomedicinsk analytikerexamen, Röntgensjuksköterskeexamen, Barnmorskeexamen, Psykologexamen

Högskolor

Blekinge tekniska högskola; Specialistsjuksköterska

Försvärshögskolan; Officersexamen

Malmö högskola; Biomedicinsk analytikerexamen, Studie- och yrkesvägledarexamen, Tandhygienistexamen, Tandläkarexamen

Högskolan i Borås; Barnmorskeexamen, Lärarexamen

Högskolan Dalarna; Tandhygienistexamen, Barnmorskeexamen, Lärarexamen

Högskolan Gävle; Socionomexamen

Högskolan i Kalmar; Biomedicinsk analytikerexamen, Optikerexamen

Högskolan i Jönköping; Arbetsterapeutexamen, Ortopedingenjörexamen,

Högskolan i Kristianstad; Socionomexamen, Speciallärarexamen

Tandhygienistexamen

Högskolan i Skövde; Barnmorskeexamen, Specialistsjuksköterskeexamen

Idrotthögskolan; Lärarexamen

Enskilda utbildningsanordnare

*Stiftelsen Stora Sköndal för Ersta Sköndal högskola; Sjuksköterskeexamen,
Psykioterapeutexamen*

Sophiahemmet högskola; Sjuksköterskeexamen

Stiftelsen rödakorshemmet för Röda korsets högskola; Sjuksköterskeexamen

Stiftelsen Stockholms akademi för psykoterapiutbildning; psykioterapeutexamen

Beteendeterapeutiska Föreningen Uppsala; psykioterapeutexamen